

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/55/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114219127
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6114219127.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovvej a sudcov JUDr. Jany Haluškovvej a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v spore žalobcu Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, 811 07, IČO: 35 831 154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Advokátskej kancelárie v Bratislave, Mýtna 48, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, 811 07, IČO: 37 927 795, proti žalovanej 1/ P. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom v W. W., F. XXXX/XX, XXX XX, zastúpenej advokátskou kanceláriou Podhorský & Partners, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Zámocká 36, 811 01, IČO: 46 962 000 a žalovanému 2/ G. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F., za účasti občianskeho združenia Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, so sídlom Šafárikovo nám. 7, Bratislava, IČO: 42 362 962, vystupujúceho do 30.06.2016 ako vedľajší účastník na strane žalovaného (ďalej len „občianske združenie“), zastúpeného JUDr. Bohdanom Jakubisom, advokátom so sídlom advokátskej kancelárie v Bratislave, Dobrovičova 13, 81109, o zaplatenie 7.826,98 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej 1/ proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 10C/327/2015-154 zo dňa 08.11.2016, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., III., IV. zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil povinnosť žalovaným 1/, 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 5.145,07 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 165,97 Eur od 21.09.2011 do zaplattenia, 9,5 % ročne zo sumy 165,97 Eur od 21.10.2011 do zaplattenia, 9,25 % ročne zo sumy 165,97 Eur od 21.11.2011 do zaplattenia, 9 % ročne zo sumy 165,97 Eur od 21.12.2011 do zaplattenia, 9 % ročne zo sumy 165,97 Eur od 21.01.2012 do zaplattenia, 9 % ročne zo sumy 165,97 Eur od 21.02.2012 do zaplattenia, 9 % ročne zo sumy 165,97 Eur od 21.03.2012 do zaplattenia, 9 % ročne zo sumy 165,97 Eur od 21.04.2012 do zaplattenia, 9 % ročne zo sumy 165,97 Eur od 21.05.2012 do zaplattenia, 9 % ročne zo sumy 165,97 Eur od 21.06.2012 do zaplattenia, 8,75 % ročne zo sumy 165,97 Eur od 21.07.2012 do zaplattenia, 8,75 % ročne zo sumy 165,97 Eur od 21.08.2012 do zaplattenia, 8,75 % ročne zo sumy 165,97 Eur od 21.09.2012 do zaplattenia, 8,75 % ročne zo sumy 165,97 Eur od 21.10.2012 do zaplattenia, 8,75 % ročne zo sumy 165,97 Eur od 21.11.2012 do zaplattenia, 8,75 % ročne zo sumy 165,97 Eur od 21.12.2012 do zaplattenia, 8,75 % ročne zo sumy 165,97 Eur od 21.01.2013 do zaplattenia, 8,75 % ročne zo sumy 165,97 Eur od 21.02.2013 do zaplattenia, 8,75 % ročne zo sumy 165,97 Eur od 21.03.2013 do zaplattenia, 8,75 % ročne zo sumy 165,97 Eur od 21.04.2013 do zaplattenia, 8,5% ročne zo sumy 165,97 Eur od 21.05.2013 do zaplattenia, 8,5 % ročne zo sumy 165,97 Eur od 21.06.2013 do zaplattenia, 8,5 % ročne zo sumy 165,97 Eur od 21.07.2013 do zaplattenia, 8,5 % ročne zo sumy 165,97 Eur od 21.08.2013 do zaplattenia, 8,5 % ročne zo sumy 165,97 Eur od 21.09.2013 do zaplattenia, 8,5 % ročne zo sumy 165,97 Eur od 21.10.2013 do zaplattenia, 8,25 % ročne zo sumy 165,97 Eur od 21.11.2013 do zaplattenia, 8,25 % ročne zo sumy 165,97 Eur od 21.12.2013 do zaplattenia, 8,25 % ročne zo sumy 165,97 Eur od 21.01.2014 do zaplattenia, 8,25 % ročne zo sumy 165,97 Eur od 21.02.2014 do zaplattenia, 8,25 % ročne zo sumy 165,97 Eur od 21.03.2014 do zaplattenia,

všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia (prvý výrok), vo zvyšku žalobu zamietol (druhý výrok), rozhodol, že žalobca má nárok na náhradu 31,48 % trov konania od žalovaných 1/ a 2/ (tretí výrok), a že občianske združenie VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, IČO: 42 362 962 nemá nárok na náhradu trov konania (štvrtý výrok).

Z jeho dôvodov vyplýva, že zo žalobou žiadaných 7.826,98 Eur s príslušenstvom titulom dlhu zo zmluvy o úvere priznal žalobcovi ako právnemu nástupcovi 5.145,07 Eur so špecifikovaným príslušenstvom od žalovaných 1/,2/ (žalovaná 3/ P. W., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX F., A. XXX - ručiteľka - voči vydanému platobnému rozkazu odpor nepodala, pričom konala sama za seba a vo vzťahu k žalovaným 1/,2/ nešlo o spoločné práva alebo povinnosti, preto sa rozsudok nemusí vzťahovať na všetkých účastníkov, ktorí vystupujú na jednej strane; podanie odporu žalovanými 1/,2/ nespôsobilo zrušenie platobného rozkazu v celom rozsahu a platobný rozkaz nadobudol voči nej právoplatnosť márnym uplynutím lehoty na podanie odporu dňa 11.10.2014).

Žalovaní 1/,2/ uzavreli ako spoludlžníci so spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s., IČO: 00 151 653 dňa 16.01.2006 zmluvu o úvere, na základe ktorej im poskytla 11.617,87 Eur, ktoré sa zaviazali vrátiť s úrokom 8,6 % ročne a poplatkom za správu úveru 1,66 Eur mesačne v 99 mesačných splátkach po 165,97 Eur vždy k 20. dňu v mesiaci so splatnosťou prvej splátky 20.01.2006 a poslednej 20.03.2014. Vzhľadom na nesplácanie úveru pôvodný veriteľ vyzval žalovaných 1/,2/ zaplatiť dlžnú sumu omeškaných splátok 602,02 Eur listom zo dňa 15.02.2011 a listom zo dňa 20.02.2013 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 19.02.2013. Oznámenie žalovaná 1/ prevzala dňa 27.02.2013, žalovanému 2/ bolo doručované na jeho adresu uvedenú v zmluve, v odbernej lehote ho však neprevzala. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 28.03.2013 postúpil pôvodný veriteľ pohľadávku z úveru žalobcovi, čo oznámil žalovaným listom zo dňa 05.04.2013. Žalobca vyčíslil ku dňu zosplatenia úveru žalovanú sumu ako istinu vo výške 6.901,32 Eur, úrok 880,60 Eur, poplatky 45,06 Eur (za vedenie úverového účtu) a úroky z omeškania 458,87 Eur a ďalej vo výške 8,75 % ročne zo sumy istiny od 11.03.2013 do zaplatenia.

Súd prvej inštancie vychádzal z § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. zákona o bankách (ďalej aj len „zákon o bankách“), a zaoberajúc sa vznesenou námietkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu pre nedodržanie postupu uvedeného v tomto ustanovení, vyložil ho tak, že nedodržanie tam uvedeného postupu nemá za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súd ČR sp.zn. II. ÚS 87/04, podľa ktorého každý rozpor so zákonom nemá v súkromnoprávnej sfére automaticky za následok neplatnosť právneho úkonu. Takýto záver sa musí opierať o rozumný výklad dotknutého zákonného ustanovenia, nestačí len formálny gramatický výklad. Dôležitý je predovšetkým teleologický výklad, pričom je nutné pýtať sa na účel zákonného príkazu či zákazu; na jeho interpretáciu okresný súd aplikoval systematický výklad. Ustanovenie § 92 ods. 8 sa v zákone nachádza v štrnásť časti OCHRANA KLIENTOV A BANKOVÉ TAJOMSTVO. Táto časť zákona upravuje predmet bankového tajomstva (§ 91 ods. 1), prípady jeho prelomenia, ako napr. oznamovanie informácií o účtoch daňovému úradu (§90 ods. 1), iným štátnym orgánom a osobám (§ 91 ods. 4) a pod. Zaradenie § 92 ods. 8 do tejto časti zákona je logické, lebo pri postúpení pohľadávky z úveru sa postupník dozvie údaje o klientovi banky - v akej výške si zobral úver, koľko z neho splatil a pod., teda informácie, ktoré sú predmetom bankového tajomstva. S postúpením pohľadávky banky je tak spojené aj prelomenie bankového tajomstva. Pretože štrnásť časť zákona o bankách upravuje výlučne bankové tajomstvo a možnosti jeho prelomenia, z hľadiska systematického výkladu nemožno dospieť k záveru, že jej cieľom je upraviť náležitosti právneho úkonu postúpenia pohľadávky, prípadne jeho platnosť, teda pôsobiť ako právna norma lex specialis k úprave obsiahnutej v § 524 a nasl. OZ. Účelom predmetného ustanovenia je len ochrana bankového tajomstva, ako to vyplýva aj z dôvodovej správy, ktorá výslovne uvádza, že v predmetnom ustanovení sa upravujú „ďalšie prípady prelomenia bankového tajomstva“ a novela zákona si nekladie za cieľ upravovať náležitosti, resp. podmienky platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky. Ide výlučne o ochranu bankového tajomstva vo vzťahu pôvodného veriteľa a žalovaných a toto ustanovenie nesleduje úpravu vzťahu pôvodného veriteľa a postupníka (žalobcu). Následkami porušenia tohto ustanovenia môžu byť nanajvýš sankcie za porušenie bankového tajomstva zo strany Národnej banky Slovenska, ktorá vykonáva dohľad nad bankami v zmysle zákona č. 747/2004 Z.z.. Žalobcovi ako postupníkovi žalovanej pohľadávky nemôže byť na ujmu konanie pôvodného veriteľa (postupcu) spojené s nedodržaním zákona. Podmienky postúpenia pohľadávky banky zavazovali len pôvodného veriteľa a žalobca nemá možnosť vynútiť od neho ich plnenie alebo ich prípadné nedodržanie za neho napraviť. Nemožno preto od žalobcu spravodlivo požadovať, aby v danej situácii v konečnom dôsledku znášal následky za porušenie zákonnej povinnosti inej osoby - pôvodného veriteľa. Takýto postup by neprimerane zasiahol do právnej istoty žalobcu s poukazom na ochranu jeho nadobudnutých práv.

Základným princípom výkladu zmlúv je prioritá výkladu, ktorý nezakladá neplatnosť zmluvy pred takým výkladom, ktorý neplatnosť zmluvy zakladá, ak sú možné obidva výklady (z rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 242/2007). Podľa § 39 OZ je neplatný právny úkon, ktorý svojim obsahom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Súd nevyklučuje, že aj zmluva o postúpení pohľadávky môže byť za určitých okolností neplatná pre rozpor so zákonom. Postúpenie pohľadávky upravuje § 524 a nasl. OZ, ktoré zakazujú postúpiť pohľadávku zanikajúcu najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil, pohľadávku, ktorá nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia alebo ak by postúpenie odporovalo dohode s dlžníkom. Porušenie tohto zákazu by bolo v rozpore so zákonom a znamenalo by neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, lebo tieto podmienky zákonodarca ako nevyhnutné pre postúpenie pohľadávky v zákone výslovne stanovil. Tento zákaz však v tejto veci porušený nebol, lebo nedodržanie postupu podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách nemá v zmysle vyššie rozvinutej argumentácie za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky. Preto má súd za to, že žalobca má na základe predloženej zmluvy o postúpení pohľadávky aktívnu vecnú legitímáciu ako veriteľ zo zmluvy o úvere.

Pokiaľ žalovaná 1/ poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 16Co/89/2015 s námietkou, že i v prípade platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky neumožňuje zákon o bankách postúpiť doposiaľ nesplátnú pohľadávku, okresný súd poukázal na iné rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 15Co/511/2015-246 zo dňa 09.12.2015, podľa ktorého zákon o bankách v §92 ods. 8 uvádza, že ak je klient v omeškaní s platením len s časťou svojho záväzku (čo treba zdôrazniť), môže banka postúpiť pohľadávku zodpovedajúcemu tomuto záväzku (teda celému peňažnému záväzku). Zákon výslovne rozlišuje medzi pojmami časť záväzku a záväzok ako celok, pričom pri omeškaní zákon výslovne používa pojem časť záväzku, ale v rámci tej istej vety pri oprávnení banky postúpiť pohľadávku zodpovedajúcu záväzku už slovo časť použité nie je. Preto treba pojem „tomuto záväzku“ interpretovať ako celý záväzok dlžníka, a preto na postúpenie celej pohľadávky stačí, aby bol klient banky v omeškaní len s časťou svojho záväzku.

Ohľadom zosplatenia okresný súd konštatoval, že vzťah pôvodného veriteľa a žalovaných určuje spotrebiteľská zmluva v zmysle § 52 a nasl. OZ, lebo pôvodný veriteľ vystupoval pri jej uzatváraní v postavení dodávateľa podľa § 52 ods. 3 OZ, ktorého predmetom činnosti je aj poskytovanie úverov a žalovaní 1/, 2/ v postavení spotrebiteľa podľa § 52 ods. 4 OZ, ktorí podľa zmluvy nekonali v rámci svojej obchodnej ani podnikateľskej činnosti. Podmienky na uplatnenie práva veriteľa zosplatiť záväzok, ktorý sa má plniť v splátkach v zmysle § 565 OZ, sú v spotrebiteľských zmluvách sprísnené v § 53 ods. 9 OZ tak, že veriteľ môže toto právo uplatniť, len ak spotrebiteľ na možnosť jeho uplatnenia vopred upozornil v lehote nie kratšej ako 15 dní. Žalobca predložil súdu výzvu na zaplatenie omeškaných splátok zo dňa 15.02.2011, táto však neobsahuje poučenie o možnosti zosplatenia úveru, ako to predpokladá zákon. Inú výzvu žalobca súd nepredložil. Pôvodný veriteľ potom listom zo dňa 20.02.2013 celý úver zosplatiť. Za daného stavu súd nemal preukázané, že k zosplateniu došlo v súlade s citovaným zákonným ustanovením. Pôvodný veriteľ dlh zosplatiť podľa bodu 7.6.1 všeobecných obchodných podmienok, v zmysle ktorého môže vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, ak je klient v omeškaní so splatením jednej splátky viac ako 10 dní. Toto ustanovenie je odchýlkou od zákona v neprospech spotrebiteľa (lebo dodávateľ ním uľahčuje podmienky zosplatenia úveru), čo je vylúčené v § 54 ods. 1 OZ. Dlž žalovaných je vzhľadom naďalej splátny v pôvodných splátkach dohodnutých v zmluve (teda k 20. dňu v mesiaci). Splátky úveru obsahujú okrem poskytnutej istiny aj dohodnutý úrok 8,6 % ročne a mesačný poplatok za správu úveru 1,66 Eur. Záväzok žalovaných splácať úver je ohľadom sumy a termínov v zmluve presne špecifikovaný, a preto patrí žalobcovi namiesto ním uplatnenej sumy istiny, úroku a poplatkov, suma dohodnutých splátok.

Okresný súd posúdil úverovú zmluvu v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z., účinného v čase uzatvárania zmluvy, ktorý upravoval povinné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 4). Keďže v čl. I úverovej zmluvy je uvedené, že ide o úver na bývanie, ktorého účelom je rekonštrukcia a modernizácia, uvedený zákon sa na predmetný úver nevzťahuje, a preto úver nemožno posúdiť ako bezúročný a bez poplatkov. Vznesenú námietku premlčania súd prvej inštancie posúdil podľa § 100 a nasl. OZ, a nie § 87 a nasl. Obchodného zákonníka. Pretože žalovaní mali úver vrátiť v splátkach, začala premlčacia doba plynúť v zmysle § 103 OZ osobitne pri každej jednej splátke odo dňa ich splatnosti. Na túto vec nemožno aplikovať právne závery o plynutí premlčacej doby až od (mimoriadnej) splatnosti úveru, vyslovené v rozhodnutí NS SR sp. zn. 4Obo/54/2007, na ktoré poukázal žalobca, lebo toto rozhodnutie je založené na interpretácii plynutia premlčacej doby v režime § 392 ods.2 Obchodného zákonníka. Pretože žalobca podal žalobu na súde dňa 03.09.2014, sú nepremičané len splátky úveru splatné najneskôr 3 roky pred podaním žaloby, teda 31 posledných splátok, splatných odo dňa 20.09.2011 do splatnosti poslednej splátky dňa 20.03.2014, spolu v sume 5.145,07 Eur. Úhradu týchto splátok žalovaní ani netvrdili, a preto

im súd uložil zaplatiť uvedenú sumu žalobcovi spoločne a nerozdielne, lebo v zmluve o úvere vystupovali ako spoludlžníci, ktorým bolo plnenie poskytnuté spoločne ako jedna suma. Vo zvyšku istiny, úrokov a poplatkov súd žalobu zamietol.

Úrok z omeškania žalobcovi nepatrí vo vyčíslenej kapitalizovanej sume 458,87 Eur a výške 8,75 % ročne zo sumy 6.901,23 Eur od 11.03.2013 do zaplataenia, lebo tieto sumy úrokov z omeškania vychádzajú z nesprávnej výšky dlžnej istiny zosplatnenej v rozpore so zákonom. Žalobcovi patrí len príslušný úrok z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 OZ a § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. odo dňa nasledujúceho po splatnosti jednotlivých priznaných 31 splátok do zaplataenia.

Ako nedôvodnú posúdil obranu žalovanej 1/ s poukazom na rozsudok Okresného súdu Brezno č.k. 5C/150/2007-128, že sa po vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“) stal preberateľom dlhu z úveru len žalovaný 2/. V zmysle rozhodnutia NS SR v konaní sp.zn. 2Cdo/113/2007 ostávajú všetky práva veriteľa zo zmluvy bez ohľadu na vyporiadanie BSM nedotknuté. Predmetom BSM je len majetok a práva, pričom prípadné vyporiadanie dlhov ako vyporiadane v širšom zmysle slova, sa týka len vzájomného vzťahu manželov. Preto rozsudok o vyporiadaní BSM nemá dopad na právo veriteľa domáhať sa zaplataenia dlhu od obidvoch manželov.

O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej v texte len „C.s.p.“) a náhradu pomerne rozdelil. Žalobca bol úspešný v časti 65,74 % (5.145,07 Eur zo žalovaných 7.826,98 Eur), žalovaní 1/, 2/ v časti, v ktorej súd žalobu zamietol (34,26 %). Čistý procesný úspech žalobcu ako rozdiel úspechu a úspechu žalovaných predstavuje 31,48 %. O výške trov rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

O nároku na náhradu trov konania občianskeho združenia VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, ktoré v konaní vystupovalo do 01.07.2016 ako vedľajší účastník na strane žalovaných, hoci v súčasnosti v dôsledku zmeny zákona už v konaní nevystupuje (C.s.p. nepozná vedľajšieho účastníka vystupujúceho za účelom ochrany práv strany). Ak by súd o trovách konania občianskeho združenia nerozhodol, odporovalo by to princípom právnej istoty, legitímnych očakávaní a zásade zákazu retroaktivity. Občianske združenie vstúpilo do konania pred 01.07.2016 a do tohto termínu mohlo v konaní vynaložiť trovy a podľa v tom čase platnej právnej úpravy legitímne očakávať, že v prípade úspechu strany, na ochranu ktorej vystupuje, mu bude priznaný nárok na náhradu trov konania. Zmena zákona, ktorou zanikla jeho účasť v konaní, nemôže pôsobiť na občianske združenie spätne v tom zmysle, že nebude rozhodnuté o jeho nároku na náhradu trov konania vynaložených do zániku jeho účasti v konaní. Pretože občianske združenie vystupovalo v konaní na strane žalovaných, má nárok na náhradu trov konania v rovnakom rozsahu ako žalovaní. Žalovaní však boli v prevažnej miere neúspešní, a preto súd občianskemu združeniu nárok na náhradu trov konania priznať nemohol.

2. Proti rozsudku okresného súdu vo výroku o uložení povinnosti žalovaným 1/, 2/ zaplatiť žalobcovi sumu 5.145,07 Eur s príslušenstvom podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná 1/. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď posúdil žalobcu ako aktívne legitimovaného na podanie žaloby. Zmluva v prejednávanej veci je svojou povahou zmluvou bankovou. Žalobca svoje nároky voči žalovanej 1/ odvodzuje zo zmluvy, ktorú žalovaní uzavreli so Slovenskou sporiteľňou a.s., teda bankou. Banky poskytujú úvery na základe bankovej licencie, čo je skutočnosť všeobecne známa. Tieto nároky mal žalobca získať postúpením. Preto je potrebné sa v prvom rade zaoberať otázkou, či zistený skutkový stav opodstatňuje záver, že postúpenie voči dlžníkovi je platné a účinné. Postúpenie pohľadávky je upravené v ustanoveniach § 524 a nasledovných Občianskeho zákonníka. V prejednávanej veci sa však právny predchodca žalobcu musel pri postúpení pohľadávky riadiť okrem všeobecných ustanovení občianskym zákonníkom a aj ustanovením § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, ktorý umožňuje banke postúpiť pohľadávku aj inej osobe ako banke, avšak po splnení určitých podmienok. Ak predpoklady v ňom uvedené nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni ustanovenie § 524 a nasledovných Občianskeho zákonníka a § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z.. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná, postúpenie je zakázané, respektíve je v rozpore so zákonom, potom jej postúpenie je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok voči dlžníkovi. Ak je pre platnosť postúpenia potrebné splniť určité podmienky, je postupca v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitimácie. Teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Postupca je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku, ak klient napriek tomu zostal v

omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka. Žalobca nedokázal, že pohľadávka voči žalovaným 1/, 2/ v čase jej postúpenia bola spôsobilá na postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Nemožno považovať za preukázané, že toto postúpenie je platné a že žalobca je oprávnený pohľadávku voči žalovanému uplatňovať pred súdom. Predmet sporu určený žalobcom nemá žiadny hmotnoprávny vzťah ku žalovanej 1/. Do ukončenia dokazovania žalobca nepredložil žiadny dôkaz o splnení povinnosti, vyplývajúcej z § 92 ods. 8 zákona o bankách, to je dodržanie písomnej formy výzvy postupcu adresované klientovi, že je v omeškaní a následne dodržanie 90 dňovej lehoty pred postúpením pohľadávky tretej osobe. Túto povinnosť nemožno nahradiť ani vyhlásením postupcu v zmluve o postúpení pohľadávok. Žalobca preto nedisponuje aktívnou vecnou legitímáciou. Pokiaľ je postupcom banka v zmysle § 524 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka, je povinná dodržiavať aj zákon o bankách, ktorý je v postavení lex specialis k ustanoveniam § 524 a nasledujúcich OZ. Nemožno teda bez ďalšieho vyvodiť, že v prípade postúpenia bankovej pohľadávky stačí na platné postúpenie iba oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky. Relevantné oznámenie postupcu žalovaným o postúpení pohľadávky bez ďalšieho nemôže zakladať aktívnu legitímáciu postupníka. Poukázala na dôvodovú správu k § 92 zákona o bankách a odkázala na rozhodnutia krajských súdov Slovenskej republiky. Navrhla, aby odvolací súd vzhľadom na skutočnosť, že žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný, rozsudok okresného súdu vo výroku I. a III. zmenil a žalobu v plnom rozsahu zamietol; žiadal priznať žalovanej 1/ nárok na náhradu trov prvostupňového konania v rozsahu 100 % a trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

3. Žalobca a žalovaný 2/ sa k odvolaniu žalovanej 1/ nevyjadrili.

4. Konanie v prejednávanej veci začalo pred 30.06.2016, t.j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku. Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok, ktorý v § 470 ods. 1 ustanovuje, že tento zákon platí aj na konania, začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

5. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.), vec preskúmal v rozsahu určenom §380 ods. 1, 2 C.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.) a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. c/ C.s.p. zrušil a vec v súlade s § 391 ods.1 C.s.p. vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. V zmysle § 389 ods. 1 písm. c) C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

7. Odvolací súd preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie a pretože je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami, uvedenými v odvolaní a ex offa z hľadiska, či v konaní došlo k vadám, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ako aj procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozhodnutia (§ 380 ods. 2 C.s.p.).

8. Odvolanie žalovanej 1/ je dôvodné v každom bode; s námietkami odvolateľky sa krajský súd stotožňuje. Odvolateľka nesúhlasí predovšetkým s právnym posúdením veci súdom prvej inštancie, ktorý konštatoval, že žalobca v spore preukázal svoju aktívnu legitímáciu.

9. Súd prvej inštancie vyhovel žalobe v časti z dôvodu, že žalobca preukázal aktívnu legitímáciu na podanie žaloby, ktorou sa domáhal vyplatenia dlžnej sumy voči žalovaným. K takémuto záveru súd prvej inštancie dospel na základe toho, že boli dodržané podmienky § 92 ods. 8 z.č. 483/2001 Z.z., a mal za to, že banka mohla postúpiť žalobcovi pohľadávku, ktorá nebola splatná, pričom nebola viazaná § 92 ods. 8 zákona o bankách, pretože toto ustanovenie nemožno spájať s aktívnou legitímáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky, keďže (toto ustanovenie) je zaradené v časti bankového tajomstva a súvisí len s podmienkami oboznamovania sa s bankovým tajomstvom, ak je pohľadávka postupovaná subjektu, ktorý nie je bankou. Podľa jeho názoru pohľadávka bola postúpená žalobcovi platne, bola urobená aj výzva vo vzťahu k žalovaným o zaplatenie pohľadávky; boli teda splnené všetky podmienky pre to, aby žalobca mohol uplatniť svoju pohľadávku na súde. S týmto právnym záverom sa žalovaná 1/ nestotožnila.

10. Súd prvej inštancie sa dôvodne zaoberal otázkou, či v danom prípade došlo medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalobcom k platnému postúpeniu pohľadávky, na základe ktorého postúpenia túto uplatňoval v rámci súdneho konania. Nesprávne však súd prvej inštancie svoj prieskum vyhodnotil a uzavrel.

11. V § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách sú upravené špeciálne podmienky pre postúpenie pohľadávky, ak sa pohľadávka postupuje subjektu, ktorý nie je bankou. Podľa jeho znenia, ak aj napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky je klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku, zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku, postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len postupník), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu, vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých pohľadávok v omeškaní klienta so splnením čo i len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol 1 rok. Predpokladom postúpenia časti splatnej pohľadávky zo strany banky tretiemu subjektu, ktorý nie je bankou je, že sú splnené podmienky § 92 ods. 8 z.č. 483/2001 Z.z., teda že banka preukáže písomnú výzvu, ktorú urobila vo vzťahu k žalovanému ako dlžníkovi na plnenie si svojich povinností a ak aj napriek tejto výzve by si dlžník svoje povinnosti neplnil a bol nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči banke, tak banka v takomto prípade mohla svoju splatnú pohľadávku postúpiť inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. K tomu, aby boli splnené podmienky platného postúpenia pohľadávky, jednoznačne musí byť preukázaná písomná výzva banky, omeškanie dlžníka dlhšie ako 90 kalendárnych dní a splatnosť omeškaného dlhu.

12. Z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie vyplýva, že žalobca nevedel preukázať výzvu, ktorú by urobila banka podľa § 92 ods. 8 z.č. 483/2001 Z.z. vo vzťahu k žalovaným 1/, 2/ tak, aby bolo možné využiť postup podľa uvedeného zákonného ustanovenia na postúpenie pohľadávky. Pokiaľ tieto podmienky neboli splnené, nesprávne súd prvej inštancie dospel k záveru, že v zmysle § 92 ods. 8 z.č. 483/2001 Z.z. boli splnené podmienky pre postúpenie časti splatnej pohľadávky na žalobcu.

13. Slovenská sporiteľňa, a.s. mohla postúpiť aj svoju nesplatenú pohľadávku v prospech žalobcu len v súlade s § 92 ods. 8 zákona o bankách, ktorú skutočnosť akceptovala v Zmluve o postúpení pohľadávok - vid' článok IV. bod 4.1 písm. d/ (č.l. 5 pv spisu), kde je uvedené, že pohľadávky spĺňajú podmienky na postúpenie podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Teda postupca o tejto okolnosti vedel, ale napriek tomu táto okolnosť v rámci súdneho konania preukázaná nebola. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách ako lex specialis požíva prednosť pred všeobecnou právnou úpravou § 524 OZ. Odvolací súd sa nestotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o tom, že žalobca preukázal splnenie vyžadovaných zákonných podmienok - predpokladov - postúpenia pohľadávky. Ak niektorý z týchto predpokladov nie je splnený, pohľadávka banky nie je postupiteľná. Ak napriek tomu k jej postúpeniu došlo, ide o právny úkon odporujúci zákonu, preto je neplatný (§ 39 OZ). Nie je správny ani záver okresného súdu o tom, že z hľadiska spravodlivosti žalobca nemôže niesť zodpovednosť za pochybenie svojho predchodcu. Žalobca bol účastníkom zmluvy o postúpení pohľadávky a stotožnil sa s jej obsahom, čo potvrdil podpisom (č.l. 7 spisu).

14. Odvolací súd považuje za potrebné opraviť právnu argumentáciu okresného súdu; ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách je potrebné vykladať aj v spojení s § 525 ods. 1 OZ, podľa ktorého „Postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia“. Za pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil, treba považovať aj pohľadávky banky voči klientom. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá nepodlieha špecifickým požiadavkám, vrátane prísneho bankového tajomstva, určeným v § 27 a nasl. citovaného zákona na podnikanie bánk, sa podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom, postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom - bankou a dlžníkom. Ustanovenie § 525 ods. 1 OZ preto bráni aj postúpeniu pohľadávok z právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Vzhľadom na takúto zákonnú výlukú § 92 ods. 8 zákona o bankách dovoľuje banke postúpiť pohľadávku voči klientovi, ale len za splnenia tam uvedených podmienok. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná, jej postúpenie je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore

so zákonom a neplatné v zmysle § 39 OZ nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj voči dlžníkovi navonok. V prípadoch uvedených v § 525 OZ ani prípadné oznámenie postúpenia pohľadávky postupom v zmysle § 526 OZ nemá voči dlžníkovi žiadne účinky. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách dáva možnosť postúpenia pohľadávky aj bez súhlasu klienta, musia však byť naplnené vyššie uvedené podmienky. Práve v nevyžadovaní súhlasu klienta je potrebné vidieť prelomenie bankového tajomstva. Jednou z podmienok prípustnosti jeho porušenia (okrem nepretržitého omeškania klienta viac ako 90 kalendárnych dní a splatnosti pohľadávky) je písomná výzva klientovi.

15. Odvolací súd súhlasí s názorom odvolateľky, že žalobca v konaní nepreukázal doručenie písomnej výzvy banky žalovaným 1/, 2/ v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Nepreukázaním tejto rozhodujúcej skutočnosti nemohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávky a ani nemohlo dôjsť k naplneniu ustanovenia §92 ods. 8 zákona o bankách.

16. Nesprávny je aj právny názor okresného súdu v bode 16. odôvodnenia rozsudku. Vzhľadom na určenie finančných prostriedkov zo zmluvy na bývanie žalovaných 1/, 2/ (§ 1 z.č. 258/2001 Z.z.), jednoznačne v prejednávanej veci vznikol súdny spor zo zmluvy, vzhľadom na ktorej spotrebiteľský charakter je potrebné postupovať aj podľa ustanovení § 52 a nasl. OZ a ustanovení z.č. 258/2001 Z.z. a predmetný právny vzťah posúdiť ako vzťah, založený spotrebiteľskou zmluvou, podriaďujúci sa režimu a ustanoveniam Občianskeho zákonníka.

17. Záver odôvodnenia rozsudku v bode 18. je správny len od druhej vety v tomto bode.

18. Civilný sporový poriadok vo svojom čl. 2 predpokladá, že ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, pričom právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Ak sa spor na základe prihliadnutia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu. Okresný súd v prejednávanej veci svoj odklon od rozhodnutí súdov dostatočne presvedčivo neodôvodnil; súdna prax je pomerne jednotná v rozhodnutiach smerom naznačeným vyššie v odôvodnení tohto uznesenia (Krajské súdy: v Banskej Bystrici sp.zn.17Co/409/2016, 16Co/750/2015, v Trnave sp.zn. 10Co/187/2016, v Prešove sp.zn.5Co/165/2016, 2Co/220/2016; Najvyšší súd SR sp.zn. 5 Cdo 13/2016).

19. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie nesprávne aplikoval zvolenú právnu normu, v čom spočíva jeho neprávne právne posúdenie veci, a krajský súd by takýto komplexný chybný postup nemal naprávať, odvolací súd nemal inú možnosť, ako rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku uvedenom rozsahu zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. c/ C.s.p.) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 C.s.p.), a to aj vo výrokoch o trovách konania, ako výrokoch súvisiacich.

20. V ďalšom konaní po vrátení veci bude okresný súd postupovať podľa naznačeného smeru a v súlade s platnou právnou úpravou spotrebiteľských zmlúv. Opätovne rozhodne, a to aj o trovách konania, vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

21. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p.). Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).